

Макар Хурине

Тата тепёр тантәш туй пухё, авланё,
Сар ҫулҫа пек ҫаврәнёҫ сар кёпесем.
Тен, пирён ятпа лартёҫ авән автанё,
Вәлтса йётес туртёҫ ырхан аннесем.

Пире аса илёҫ, хурланёҫ, йәпанёҫ,
Ҫапах хәйсем шутлёҫ вәлтма пёр-пёрне.
Ҫапах пире сунёҫ хавасла пулма ҫеҫ:
Телейлё шутлаҫҫё ун пек ҫынсене...

Пәхсассән куҫсем тәртанса ыратмаләх
Шур юр тәнчене сарлака сариччен —
Тәрать кёркунне халь. Управләх, сәпайләх,
Йёркеләх тени сисёнет пур енчен.

Пурне те ик алә, ҫемҫе те тирпейлё
Алсем ачашлас пек — кашни япалах
Курнать илёртуллё, тулек те илемлё:
Турри — йәрәсрах пек, таси — тәрәрах.

Пур вак-тёвеке те, турпас татәкне те
Тытса әшәтас килет алә ҫинче.

Темле, килти пек туйаңаҫҫё чулсем те —
Тўлек хёртёнеҫҫё шоссе хёрринче.

Кёрен сукмакпа пынă чух эс каҫ кўлём
Тăпах чарăнан та — умри шур теттех
Инҫе пулнă пек — курăнать илёртўллён,
Таҫти инҫетри шур кермен евёрлех...

Мана хай килне, хай ҫёрне маннă тейёҫ
(Митта калашле — янташсенён ҫёрне).
Анчах та эп те ҫёр ҫинчех-ҫке, Гордеич, —
Туртатъ туртăм вайё мана кил енне.

Кил тетёмё тёслё хура чўхенеҫҫё
Кунта та йёпе вёлтёрен тёмёсем.
Хура кёр еннё йăмрасем хёрелеҫҫё —
Кунта та ҫапла курăнаҫҫё вёсем.

Тём хёрлё тёс, сарă тёс — е хумханать-и,
Е куҫ умёнче йёрленет-хёвёнет...
Утатап станца, шпалсем урлă каҫатап —
Тăпах чарăнса тем итлессём килет.

Чёнет-и такам е хай тёллён сасартăк

Тем аса килет-и — ялан, утнăсем —
Тем хёрлĕ тĕс, хёрлĕ тĕс, çутă тĕс, сар тĕс —
Пĕрремĕш тĕссем — ача чух курнисем...

Сăпкийĕ — сиктернĕ, саккийĕ — çывратнă,
Пурте пулнă сарă, ялан, ачаран,
Йăлт — алă якатнă, йăлт — алă саратнă
Чăваш япали пулнă манăн тавра.

Гордеич, халь манăн килте вăранасчĕ.
Выртан тĕпелте эсĕ... Тул çутăлать...
Халь-халь камертон евĕр сасă парас пек
Туйнать çутă ўкнĕ кашии япалах...

Чугун рельссене симĕс çутă йĕрлерĕ.
Пĕччен эп çўретĕп салху станцăра.
Вакун тăррисем çинче пĕлĕт сенкерĕ,
Е кĕмĕл гравюра пек тăм пасарать.

Гордеич, атя хирелле çул тытар-и,
Шăн сĕр ялтăратăр хура курăнса.
Хуллен сĕç утар-и, хуллен сĕç юрлар-и:
«Арман çунатти хуçăлман пулайсан...»

1954-1955,

Мускав, Переделкино

*Айхи, Г. Макар Хурине : [сăвă] // Айхи, Г. Сăвăсемпе поэмăсем / Г.
Айхи. – Шупашкар, 1994. – С. 36-37.*